

Preken

Uitgave van de Verrijzeniskerk - de Schalm

Marcus 10, 32 – 45

Ds Vissinga

Verrijzeniskerk 21-10-2012

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Verschillende keren neemt Jezus zijn leerlingen apart en zegt tegen hen wat er met hem, met Jezus staat te gebeuren. Dat hij zoals je de treden van een altaar bestijgt opgaat naar Jeruzalem.

Dat hij daar gevangen genomen zal worden, veroordeeld, bespot, gezeseld en gedood. En dat hij na drie dagen zal opstaan.

Marcus hecht er grote waarde aan, dat Jezus niet blind aan een noodlot ten prooi valt, maar dat hij met open ogen zijn onafwendbare dood aanvaardt.

Maar hoe moeten we dat zien? Neemt Jezus werkelijk vrijwillig het lijden op zich?

Misschien kunnen we het beste ja en nee zeggen.

Jezus is gekomen om de goede boodschap van het koninkrijk van God te verkondigen. Dat doet hij met woorden en tekenen. Hij wil zoveel geluk en vrijheid doorgeven als maar enigszins mogelijk is.

Hij leeft zo dichtbij God en is zo overtuigd van zijn roeping, dat hij daaraan vasthoudt.

Tegen alle weerstanden in. Zoals in het begin als de duivel hem in de woestijn van zijn weg probeert af te brengen. En zoals later de schriftgeleerden en de Farizeeërs. En zoals vlak voor zijn gevangenneming tijdens zijn worsteling in Getsemane. Heilig gelooft hij in de weg die hij gaat.

Van daaruit aanvaardt hij het lijden en neemt hij het vrijwillig op zich.

Tegelijk wil hij dat minstens zijn leerlingen hem begrijpen. Juist aan hen legt hij keer op keer het geheim van Gods heerschappij uit, dat het enige antwoord op de angst de vrijheid is, dat het kwade enkel door het goed kan worden overwonnen; en dat liefde sterker is dan de dood.

Daar houdt Jezus aan vast. Ook in alle weerstanden die hij oproept. Van mensen, die zich niet willen laten terugroepen van hun doodlopende wegen. Die zich met hand en tand verzetten tegen iedereen, die de bestaande orde ontmaskert als een wanorde, die het onrecht in stand houdt.

Zijn tegenstanders, dat zijn ook mensen die – schuil gaand achter hun maskers en soms diep verborgen in zichzelf – hunkeren naar geluk en vrijheid.

Jezus ziet hoezeer mensen aan zichzelf lijden, hoe ze zichzelf met de wijze waarop zij hun leven hebben ingericht tekort doen. Er zijn in de mens nog andere mogelijkheden aanwezig dan die aan de oppervlakte zichtbaar worden.

Wat is het veelbetekenend dat Jezus medelijden krijgt als hij de mensen aanziet. In de vorige Bijbelvertaling stond het mooi: en toen Jezus de scharen zag, de grote menigte mensen, toen werd hij met ontferming bewogen. Het is hetzelfde gevoel, dat opkomt in de vader, als hij zijn jongste zoon al van verre ziet aankomen, in de gelijkenis van de verloren zoon.

Jezus aanvaardt de dood omdat hij er zelf van overtuigd is, dat ook in zijn leven en in het leven van alle mensen God alleen het laatste woord zal houden.

Wat hebben Jezus' leerlingen hiervan begrepen?

Twee van hen vragen hun Heer om een speciaal voorrecht. Een beloning van hun inzet. Ze vragen Jezus om te mogen zitten aan zijn rechterhand en aan zijn linkerhand wanneer hij heerst in zijn glorie. Ze grijpen terug op het voorafgaande waar Jezus gesproken heeft over wat hem te wachten staat in Jeruzalem: het lijden en de dood. Maar dat niet alleen. Ook de opstanding!

Het lijkt wel of zijn leerlingen van het lijden en de dood niet willen weten. Die roepen tenminste hier geen vragen op. Zij zijn gericht op daarna, de opstanding – glorie noemen ze dat.

Daar willen ze een voorname plaats!

Op hun herkenbare vraag verkondigt Jezus hen de grondwet van het Rijk van God.

Tussen twee haakjes, dat is niet een tijd of een ruimte na dit leven, het hiernamaals.

Nee, bij het Rijk van God gaat het over het hier en nu. Over vandaag en over ons. Over daar waar mensen zó leven, dat zichtbaar is dat God het voor het zeggen heeft. Waar zijn wil wet is. Tijd en ruimte waar mensen elkaar tot hun recht laten komen en zo ook zelf tot hun recht komen. Dat ligt niet zomaar in het verlengde van ons bestaan.

In de kring van Jezus' volgelingen, daar gaat het anders toe dan onder de volken der aarde. Daar gelden andere maatstaven: groot is daar klein en klein is daar groot. Machtig, dat is de dienaar. Wie de eerste wil zijn, die moet zich onderwerpen. Grootheid bestaat alleen in nederige dienst.

Daarbij is het goed een paar dingen te bedenken.

Hoogmoed kan zich vermommen in het gewaad van nederigheid. Nederigheid kan zo opvallend worden gedemonstreerd, dat ze in haar tegendeel omslaat. Zo wordt niet alleen de ander misleid, maar de vrome nederige bedriegt ook zichzelf.

Het is merkwaardig dat Jezus uitgaat van het menselijk streven: wie groot wil zijn, wie de eerste wil zijn. Maar meer dan dat doet hij niet. Want direct wordt duidelijk, dat wie het Rijk van God binnentreedt, zich van meet af aan anders moet opstellen. Daar streef je niet naar macht, aanzien of topposities, maar daar geldt de grondregel van het dienen. De grootste is daar degene die het meeste dient.

Dienen betekent in een dienstbare houding staan. Zo is er een dienst van de nederigheid en van de bescheidenheid, van de vriendelijkheid en van de gastvrijheid, de dienst van het dragen van elkaars lasten en de dienst van het luisteren.

Maar dienen is meer. Het is niet alleen in een dienstbare houding staan, het is ook willen-dienen-tot, zijn bestemming willen vinden in een ruimer verband. Dan wordt de vraag: zijn we dat? Zijn we bereid een middel te zijn in het Rijk van God? Zijn we bereid gebruikt te worden? Wat ons gegeven is aan tijd, ruimte, energie, geld in te zetten voor dat grotere geheel?

Nogmaals, Jezus spreek over het Rijk van God. Hij is er op uit, dat het koningschap van God zichtbaar wordt. Dat is iets anders dan de heerschappij van de ene mens boven de andere.

Paulus gebruikt het beeld van het lichaam, dat een eenheid is, waarbinnen de afzonderlijke delen op elkaar betrokken zijn en niet zonder elkaar kunnen. Dienen is de adem van het lichaam.

Thomas à Kempis schreef in zijn Navolging van Christus, dat men zich op het kleine moet toeleggen als men in het grote tekortschiet. Men moet bereid zijn ook het nederige werk te doen, en het onaangename, als het op onze weg komt. We moeten ons niet te groot achten om ook het geringste te doen.

En dat vereist oefening en die oefenplaats is de gemeente, de kerk. Daar mogen we dat leren, met vallen en opstaan.

Het voorbeeld van dit dienen is gegeven in het dienen van Christus zelf. Hij is niet gekomen om zich te laten dienen, maar om te dienen. Hij diende, in zijn leven en in zijn dood. Hij diende voor 'iets', voor alle mensen, voor elk van ons, voor ons heil, voor onze vrijheid, voor onze toekomst.

Nog eenmaal Thomas à Kempis: wie God liefheeft, moet even gaarne de minste wezen als een ander zou wensen de meeste te zijn, even gelukkig en tevreden op de laagste als op de eerste plaats, even bereid om veracht en verworpen te zijn als de grootste van allen en de meest geëerde in deze wereld.

Dat doen we niet gemakkelijk zo maar van onszelf uit. Zelfs Jezus heeft dat moeten leren, lezen we in de brief aan de Hebrëeën. Hoeveel te meer geldt dat dan voor zijn volgelingen?

En zou je niet kunnen zeggen, dat de gemeente de leerschool is? Dat daar de lessen worden aangeboden? Daar waar mensen elkaar ontmoeten en waar ze zich laten inspireren door het evangelie van Jezus Christus?

Wie Jezus wil volgen mag dat leren, van dag tot dag en elke dag weer opnieuw, dat je pas groot bent als je dienaar geworden bent.

Amen